

Klimaatakkoord: 'het fundament voor de energietransitie'

VNG Utrecht

13 november 2019

Rik van der Linden, wethouder Dordrecht

Agenda

1. **De start van het Klimaatakkoord**
2. Randvoorwaarden gemeenten
3. Aan de slag met Klimaatakkoord
4. Vragen en informatie

De start

- Maart 2017: Investeringsagenda van VNG, UvW en IPO
- Februari 2018: Start Interbestuurlijk Programma (IBP)
Start onderhandeling aan Klimaattafels
- Maart 2018: Klimaat belangrijk thema in gemeenteraadsverkiezingen
- Maatschappelijke agenda: Climateyouth, Groningen, Urgenda

Vertegenwoordiging VNG aan Klimaattafels

Rijk ziet stevige positie gemeenten in uitvoering
Gemeenten hebben ambities, mits invulling randvoorwaarden.

Lokale bestuurders vertegenwoordigden VNG aan alle Klimaattafels*.

Inzet VNG aan Klimaattafels bepaald door:

- Diverse gemeenten schrijven mee op input VNG aan tafels (fiches)
- Onderhandelingsdelegatie bestuurlijk waar mogelijk verbreed met netwerken (G40/G4/P10/ M50, afdelingen etc)
- Interbestuurlijke samenwerking met IPO en UvW

* Start Klimaattafels viel samen met gemeenteraadsverkiezingen 2018

Betrokkenheid achterban

Loop van “checks and balances” met achterban

- Continu input voor Klimaattafels ophalen
- 5 sectortafels met eigen brede klankbord van gemeenten

Na ontwerp/ concept Klimaatakkoord toets en ‘feedback’ via:

- VNG-commissies;
- ALV en BALV van 2018 (bijv moties voor finetunen/ concretisering randvoorwaarden)
- Landelijke en regionale bijeenkomsten (zowel VNG als ism anderen) voor ambtenaren en lokale bestuurders
- Enquête (jan 2019)

Informereren

- VNG Commissies en Bestuur
- Ledenbrieven
- Bijeenkomsten (landelijk en regionaal)
- Klimaatnieuwsbrief (10 stuks)
- Raadsledennieuwsbrief
- Website: www.vng.nl/klimaatakkoord
- Uitnodigingen naar gemeentelijke netwerken en provinciale afdelingen
- Preadvies Klimaatakkoord per ledenbrief van 1 november

Agenda

1. De start van het Klimaatakkoord
2. **Randvoorwaarden gemeenten**
3. Aan de slag met Klimaatakkoord
4. Vragen en informatie

Randvoorwaarden aan Klimaatakkoord (BALV 2018)

- 1: Tempo afhankelijk van haalbaar en betaalbaar voor de samenleving**
- 2: Regierol mogelijk maken door juiste bevoegdheden**
- 3: Vergoeding voor toename in uitvoeringskosten gemeenten**

Aanvullend (n.a.v. uitkomsten PBL voorjaar 2019):

- verbreding van het artikel 2 Financiële-verhoudingswet;
- extra tijd om te komen tot RES 1.0;
- afspraken over de marktordening van warmte (en de warmtewet);
- zekerheid over 'woonlastenneutraliteit';
- interbestuurlijke afspraken over de toekomstige uitwerking

Haalbaar en betaalbaar voor de samenleving

Haalbaarheid en betaalbaarheid worden mede bepaald door consumptiepatronen (kostenverschuivingen) en zijn in mindere mate te sturen met overheidsbeleid.

Afspraken over:

- Stapsgewijze uitvoering plannen met ruimte voor bijsturing als gevolg van innovatie en opgedane ervaringen
- Onderzoek naar woonlastenneutraliteit (met BZK)*

* Zie ledenbrief 17/07/2019

Juiste gemeentelijke bevoegdheden

Bevoegdheden hangen soms samen met beschikbaarheid van instrumentarium uit de Omgevingswet.

Daarom actief sturen op afstemming en voortgang van de Omgevingswet.

Afspraken over:

- Extra tijd voor opleveren 1.0-versie van de RES
- Proces om te komen tot nieuwe marktordening van warmte (en Warmtewet)
- Wetgevingsagenda

Wetgevingsagenda

- Wetten worden afzonderlijk opgepakt.
- Verschillende wet- en regelgeving moeten op elkaar én bij beleidskeuzes aansluiten.
- De intentie is dat wetgevingstrajecten uiteindelijk samenkomen.

Agenda:

- Energiewet 1.0 (nieuw, Gaswet en Elektriciteitswet vervallen): eind 2019 internetconsultatie.
- Warmtewet 2.0 (marktordening warmtenetten): nog geen datum bekend
- Omgevingswet: naar verwachting inwerkingtreding op 1 januari 2021

VNG is aangehaakt en kan altijd actief lobbyen vanuit gemeentelijke belang.

Vergoeding gemeentelijke uitvoeringskosten

Het artikel 2-onderzoek wordt ingezet over de volle breedte van de afspraken in het Klimaatakkoord en gaat over de uitvoeringslasten van de decentrale overheden.

Afspraken:

- Verbreding van het artikel 2-onderzoek Financiële-verhoudingswet naar alle sectortafels.*
- Financiële toezeggingen op korte termijn (2019 – 2021) voor uitvoering RES en Transitievisie Warmte

* Resultaat onderzoek in 2020

Samenvattend: Zekerheid voor nu en flexibiliteit in de toekomst

Klimaatakkoord is fundament om nu gezamenlijk aan de slag te kunnen. Ook in de komende 30 jaar blijven we solidair aan elkaar.

- Afspraken gemaakt over 3 randvoorwaarden op korte termijn
- Het Klimaatakkoord wordt in fases/ stappen uitgevoerd (incl. herijking)
- Ruimte voor interbestuurlijke dialoog over tussentijdse vraagstukken

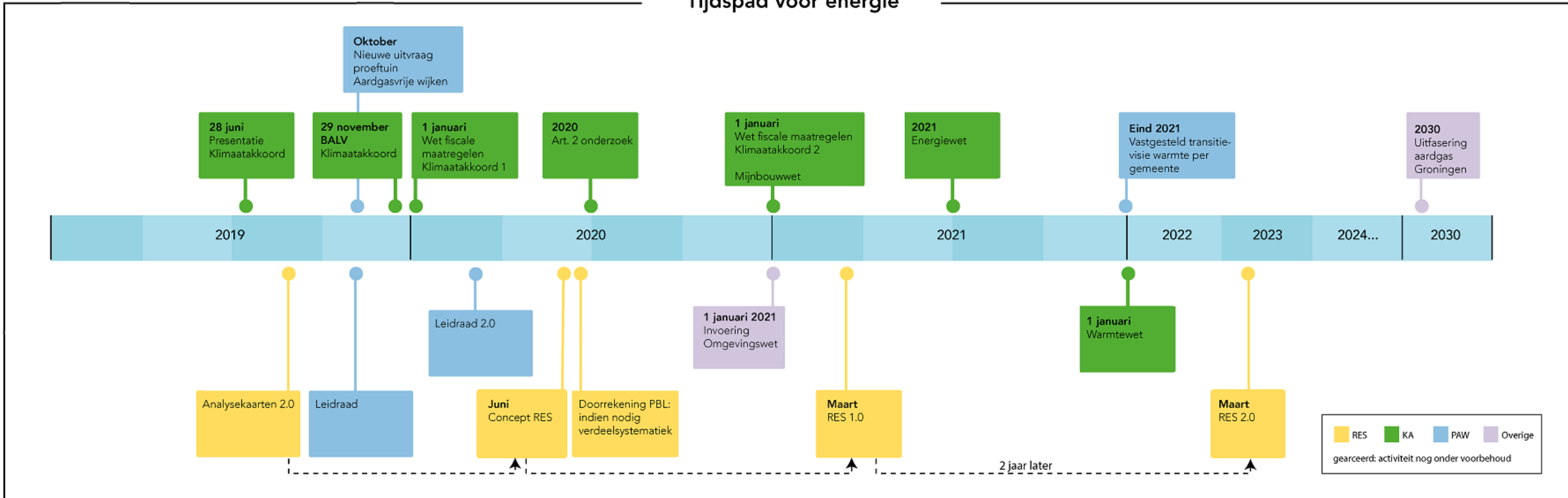
Agenda

1. De start van het Klimaatakkoord
2. Randvoorwaarden gemeenten
3. **Aan de slag met Klimaatakkoord**
4. Vragen en informatie

Tijdspad (okt 2019)

Tijdspad voor energie

De lagen van het Klimaatakkoord

- Laag 1: Wijk of buurt(schap)
- Laag 2: Gemeente
- Laag 3: Regio
- Laag 4: Landelijk

Regionale energiestrategie

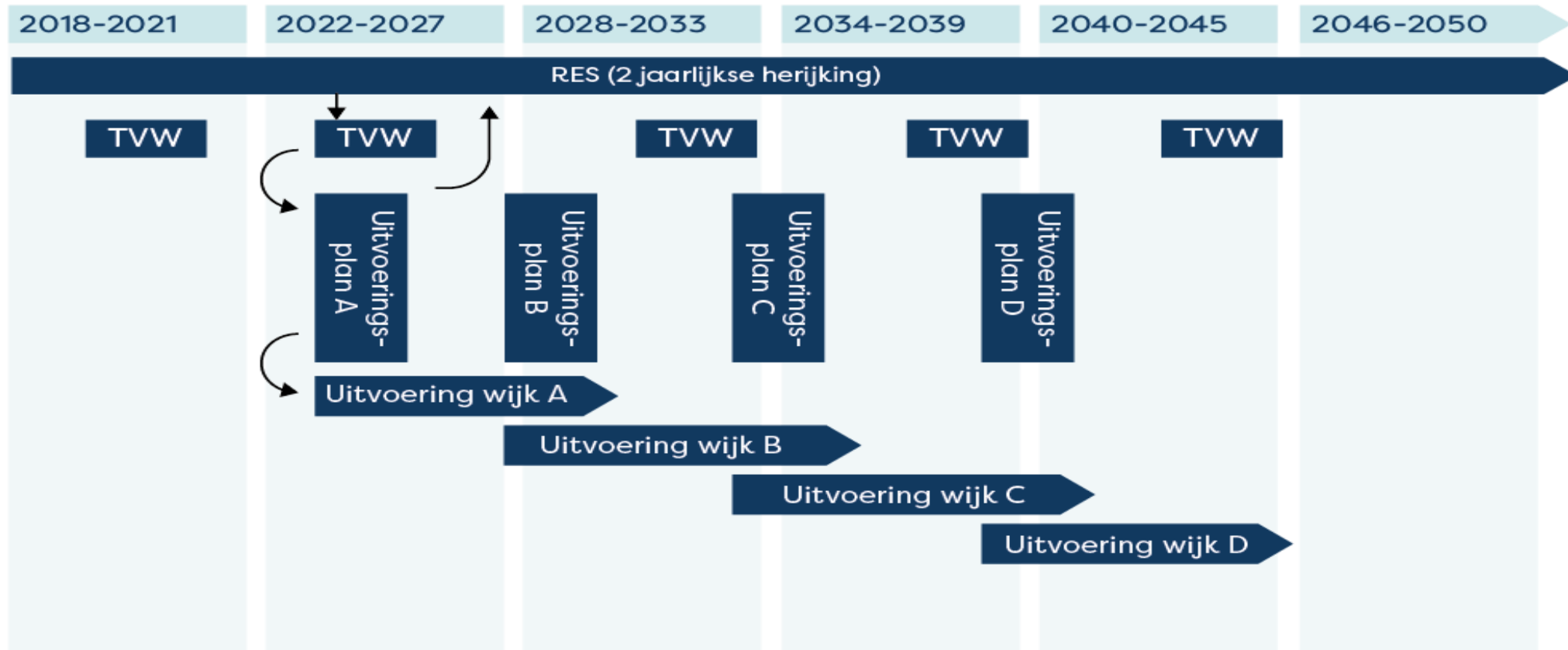
- 30 RES regio's
- Start NP RES januari 2019
- Opbouw programma:
 - Regio vorming
 - Concept RES – juni 2020
 - RES 1.0 – maart 2021
- Route 35

Tijdspad Transitievisie Warmte

Regionale energiestrategie en Transitievisie Warmte

TVW = Actualisatie transitievisie warmte uitvoeringsplan.
Uitvoeringsplan op wijkniveau

Agenda

1. De start van het Klimaatakkoord
2. Randvoorwaarden gemeenten
3. Aan de slag met Klimaatakkoord
4. **Vragen en informatie**

Informatie en ondersteuning

Ieder programma eigen website; online communities verbonden:

- NP RES: www.regionale-energiestrategie.nl
- PAW/KLP: www.aardgasvrijewijken.nl
- ECW/ Leidraad: www.expertisecentrumwarmte.nl
- LCNK: www.lcnk.nl (communicatie)

VNG:

- VNG: www.vng.nl/klimaatakkoord
- Klimaatnieuwsbrief (- eind 2019)

Inwoners:

- Regionale energieloketten
- www.iedereendoetwat.nl